

učitelj

slavoljub marković

učitelj

Mrtav si i razgovaramo ravnopravno. Vidim te u pravom svetlu i nikako ne uspevam da ustanovim da li si to stvarno ti, ali ne znači da i dalje nisi moj učitelj.

Pred tobom povlačim moguće delove pesme. Mešam ih. U rečenicama samo jedna reč ide na izlet, ostale su vlažne i lepljive. Drugi bi rekli da su to ključevi, ti kažeš da su vrata.

Dolazi zima. Napolju je hladno. Vetar je razneo senke i grane topola. Ljudi nestaju s ulice, cupkajući prilikom obavljanja jutarnjih poslova. Sneg prekriva strofe. Ja ga prećutkujem, tako mraz razbija mikrobe. Lad zatičem u loncu. Ležim i ne dozvoljavam da se u mene ulivaju buduća i prošla vremena. Prestajam da mislim o ljudima i mojim najbližim prijateljima. Jučerašnje vreme, provedeno s njima, kao da nisam posedovao. Mraz jače steže i ja stavljam posteljenu u mašinu za kucanje i bijem. Delovi tela, prošli i budući život, postepeno postaju jedan predmet. U vozu se ujutru pojavi detinjstvo. Žena izlazi

u dvorište i goni orla. Miriše bosiljak. Prilazim i otvaram prozor. Noć se umiva u vodi. Rasečena je nogom i jasno vidim njen falus. Ti se smeješ, bodežom kojim si usmrtio pticu, urezuješ njen cvrkut u drvetu na kojem se ona gnezdi, i govoriš o morbidnosti, ali ja sam se uspavao i to ne vidim.

težak dan

U radionici na uglu vrata su otvorena. Dan je bez sunca i prepun teme. U radionici svetli rastopljeni i brušeni metal.

Ušao sam. Prvo sam video da duvaju mehovima. Onda su doneli čumur, klešta i nakovanj. Ljudi su bili znovajni i crni. Vikali su oooruk i podizali težak dan. Prste su prvo iskovali. Rekao sam da budu pažljivi, jer ću prste koristiti za prstenje; da mi u utrobi ne ugase žeravicu, već da je koriste kad zagreva se nitna, potkovicica; kad obnavlja se tečno stanje metala. Onda su posedali na čekiče i tezge. Počeli su da piju i pevaju. Dobro je kada ispljaju pune čaše. Govore mi da daske ne umiru – trule ili cvetaju, tj. na njima zakucavaju cvetove.

I trojanskog konja su oni napravili. Prave novog i vuku ga. Posmatram dane koje bi trebalo poslati u zaborav. Dane koji su ispunjeni istim događajima, pa ne znam da li su jučerani, današnji ili sutrašnji. Ti mirno spavaš. Ja gledam s prozora. Osećam kako vreme prolazi. Juče je bila jesen. Leto nikada nisam primećivao. Juče si ti otišla, posle šest dana si se vratila. Pitam se da li si uopšte odlazila i da li sam ja obilazio radionicu; da li smo zajedno hranili

vreme telima i događajima, ili je to samo sneganje po zadovoljstvima. Lice ti je spokojno. Pružam ruku da ga pomilujem. Ne razmišljaš o trojanskom konju, okrvavljenim mačevima. Ne znaš da ratnici ljubav za tebe mole. Sanjaš težak dan, popaljene brodove, strele u petama. Budiš se.

»Spavam snom Jelene« govoriš mi.

* * *

Rukama je otkrivao nenaseleljene planete. Zadržavao se na zemlji i usmeravao prste ka atomskim otpacima. Govorio je na koje pitanje treba dati odgovor, koje odgovore treba prihvatiti.

Noću, u krevetu, u usamljenoj sobi, maštanju mu liči na isparavanje. Svake noći ga budi buka iz sna ili sećanja. Otvara prozor. Ne razmišlja o svežini koja ulazi kroz okno. Gleda kako kranovi ruše zidine. Pod ruševinama su ostaci ugodnih večeri. U daljini, na okolnim brdima, reči mu liče na biljke, harfa liči na poljsko rastinje, na trnje u međama.

Gleda odsjaj višespratnica. Preti radniku dole u dvorištu. Ali ona podiže pesnicu i viče.

»Zakoni nas ne menjaju. Mi zakone menjamo«.

Onda se pogrbi i odlazi za svojim poslom.

Iz hodnika dopiru glasovi i čuje se neizmenična lupana nogu. On je zatvorio prozor i zaspao s čekićem u glavi.

beležka

SLAVOLJUB MARKOVIĆ je rođen 1952 u Jakovlju. Završio je prirodno-matematički fakultet. Objavljivao u »Književnoj reči« i »Gradini«. Živi u Žitkovcu. U »Pagazu« je najavljena njegova knjiga proze »Plovno stanje istorije«.

Kratka proza

dirigent

dušan benka

Sve se odigrava u jednoj glavi. Glava leži na jastuku. Kosa joj je duga, boje limuna. Lice normalno. Ne stari. Sunčev zrak pada na trepavice pune prašine, koja se neprimetno kreće. Sve ostalo je mirno i hladno. Zatim se usne razmaknu, oblije ih vlažno rumenilo i počinje iz dubine da izlazi duga, komplikovana rečenica.

Nema više čekanja. Ove noći treba da bude uhvaćen i doveden na ovo mesto. Neron kod ovih reči poskoči u mestu, digne se oblačak žute prašine ispod njegovih nogu i ostane da visi u vazduhu. Ne ume duže vreme da nastavi, zagledan u gustu prašinu što mu se obavila oko kolena, on strahuje da se neće setiti kako da dovrši misli. Ovdje ga treba dovući i zakopatiti. Ko mi garantuje da mi nikada više neće leći u krevet, šta ja to pričam, ljudi, nočas ga treba zakopatiti, ovdje ispod kamena. Pokaže prstom na kamen, učini mu se tada da ga niko ne sluša, da govori vetru. Trebalo je sve to sam da uradim. TI TREBA SAM DA MU SE UVUČEŠ U DUŠU I DA JE PROBODEŠ, NEKA ISCURI KRV IZ NJE, NEKA MU ZAGADI MOZAK. Prestao je da govori i ušao među ljude sagnuvši glavu. Ako mi nočas ne poveruju, sutra će biti kasno. Noć je bila tiha, BAŠ KAKVU SI ČEKAO, NE SMEŠ DA ZADREMAŠ.

Te noći su počeli da kopaju grob za Metuzalema, koji je prespavao s Neronom jednu noć, ukrao mu onu drugu polovinu života i pridodao je svom dugovečnom životu.

Ljudi s radili na smenu, jedni su spavali u šumi i držali straže, a drugi su kopali. Jama nije izgledala kao grob za čoveka. I NE TREBA DA IZGLEDA, NERONE, ON TREBA U NJOJ DA SE MUČI, NJEMU TREBA PROSTORA ZA MUKU. SAMO, PAZI DA BUDE DOBRO ZATVORENA, POKLOPAC NE SME DA BUDE TAKO DEBEO, NEČEŠ ČUTI KAKO MU GLAS ZVONI ISPOD ZEMLJE. Ne moram da ga razumem, hoću samo da ga čujem. Čujemo te, ali te ništa ne razumemo, tako je dobro, vikao je Neron, obilazeći oko groba kao oko vatre. Ponoć se još nije približavala, motike i krampovi su se sve manje čuli ispod zemlje. Neronu zasmeta miris znojia i blata, seti se njegovih žutih dlaka na rukama i njihovog sjaja. Ponovo ga zaboli glava. Ode do šume i napi se vode. Obuze ga radost, osećao je kako mu voda rashlađuje umorno telo. Probudio je zaspaše i užurbao redove. Ljudi se okupiše oko groba i zapalile vatre da ga bolje vide. NE ZABORA VI DA IM NAREDIŠ GDE DA SE SAKRIJU I ŠTA TREBA DA RADE KADA GA BUDEŠ DOVEO. Posakrivajte se

oko groba, kada vam dam znak, svi da ste se bacili na njega. Niko da nije pisnuo ove noći. Bez molitve.

Neron ostavi ljude da dovrše posao i krene u noć, da ga pronađe i dovede.

BIĆE TI HLADNO, NERONE, KADA GA PONOVO BUDEŠ VIDEO. KAO ŠTO TI JE BILO HLADNO KADA SI SE VRATIO U KREVET. Hladno mi je, ništa ne vidim. Kada se smrkavalo, sve je bilo drugačije. Iznad krošnji stabala sijja sunce, tamo kao da je proleće. Možda me neko gleda. SADA POSTOJITE SAMO VAS DVOJE. Stisnu pesnice i udari se snažno u grud. Misao mu se prekine kao konac, on se umiri i sačeka. Gde se to sada nalazim i šta čekam? KUDA BI DA KRENEŠ, POKRADENI NERONE? Bilo kuda. Tama je prestala da se ljulja oko njega i on ponovo krene da ga pronađe.

ZA POČETAK, METUZALEME, Telo TREBA DA TI ZABORAVI SVOJU TEŽINU. TADA ČEŠ DRUGAČIJE DA POSMATRAŠ SVET OKO SEBE. VIDEČEŠ NAD ŠUMAMA, JEZERIMA, OBLACIMA, PSIMA, LJUDIMA, VOZOVIMA, BRODOVIMA, KAO KLATNO. TAKO NASTAJE TVOJE PAMĆENJE. NEČEŠ ZNATI ŠTA JE TO JUČE A ŠTA SUTRA. KADA BUDEŠ SEBI NAPRAVIO PRVE SANDALE, VIŠE NEČEŠ OSEĆATI GLAD, ŽED, UMOR, STRAH, LJUBAV. TAKO ĆE POSTATI LJUBAV PREMA LUTANJU. A ONDA ČEŠ SE JEDNOG JUTRA PROBUDI TI NA ŽELEZNIČKOJ STANICI ODMORAN. VIDEČEŠ KAKO VOZovi DOLAZE, KAKO SE SKLANJAJU ISPOD VELIKE STAKLENE NADSTREŠNICE OD KIŠE KOJA ĆE POČETI DA PADA. KADA BUDU NESTAJALI U MAGLI, RAZUMEČEŠ DA LJUDI NE ŽIVE ISTO I DA JE TO DOBRO. DA NEKI OSTARE PRE VREMENA, ZATVARAJU SE U SOBU I NIKADA VIŠE NE USTAJU IZ KREVETA. U TE KREVI TE LEŽEŠ, GRLIŠ SVOJIM DUGIM RUKAMA NJIHOVA TELA, NE DAŠ DA USTANU PRE VREMENA I POBEGNU. KRADE SE NOĆU, PO NAJVEĆEM NEVREMENU. VRATA I PROZORI MORAJU BITI ZATVORENI, JER ŽIVOT IZ TELA PONEKAD MOŽE DA IZIDE KROZ PROZOR, I KADA PRODE OPASNOST ON SE PONOVO VRATI U Telo. OKO KUĆE TREBA DA VLADA TIŠINA. OBLAZIČEŠ KUĆU PO MRAKU NE SMEŠ DA SE SPOTIČEŠ O STEPENICE. BIČEŠ TIH, ČEKAČEŠ DA ON IZADE. PAŽLJIVO ČEŠ SE PROUVUĆI KROZ VRATA, JER SI OGROMAN, I NAPIPAČEŠ PRAZAN KREVET. TOPLINA POKRIVAČA ĆE TI SMETATI, NAJEŽIČEŠ SE. KADA SE ON BUDE VRATIO, LEĆI ĆU U KREVET, PORED TEBE. MORAŠ GA CELOG OBUHVATITI RUKAMA. VEĆ VIDIM KAKO MU SIŠEŠ ŽIVOT I NEPUŠTAŠ GA. VIDIM KAKO MU SE Telo SMANJUJE, KAKO OTVARA OČI. OSTAVLJAŠ MU TEK TOLIKO SNAGE DA BI MOGAO DA SE SVEGA SETI JOŠ NEKOLIKO PUTA. NESTAJEŠ U MRAKU I BRZO SVE ZABORAVLJAŠ. NIKO TE NEĆE VIDETI NI ČUTI. OSTALO SVE ZNAŠ.

Pored glavnog puta, Neron razape mreže. Ponočno ga zaboli glava, oseti kako mu se ispod kože gomila hladnoća. Iznad mreža prelaze zvezda i pade u šumu. On potrči za njom. KUDA IDEŠ, NERONE, ZAR NE ZNAŠ KOGA ČEKAŠ? Ne znam. Glas ga

uhvati za ruku i dovede do mreže. Praznina potraja dugo u njemu, kao da se odigao od zemlje i mraka i prillegao na vazduh. Oseti poznati umor i želju da se opusti. TU SI I ČEKAŠ LOPOVA. Da, još sam tu i čekam lopova. Mreža se zatresla, on skoči i sakrije se iza drveta. NE BOJ SE, NERONE, PTICA, SLEPA PTICA JE ZALUTALA. Da sam osleo i zalutao te noći u mom velikom vrtu ispred moje kuće. NIŠTA VIŠE NIJE TVOJE. Nisam smeo da se vratim u krevet, noć je bila sveža, kao što je ova noć, a bila je topla kiša. Svaka kap koja mi je pala na lice isparala je, osvežila mi je obraz. ON SE TADA PROVALIČIO KROZ VRATA I TRAŽIO TVOJ KREVET PO MRAKU. Kako ga nisam osetio po mirisu? TO JE BILO ZBOG KIŠE. Ptica je prestala da lupa krilima. Seo je pored drveta i čekao. SAČEKAŠ JOŠ MALO. TADA ĆE SE U MRAKU POJAVITI NJEGOVE RUKU. OPIPAVAĆE NEMARNO TEREN KROZ KOJI TREBA DA PRODE Telo. IZGLEDAĆE KAO DA SU DOŠLE PONOVO PO TEBE. NEMAJU ONE ŠTA VIŠE DA TRAŽE U TEBI. USTANI, ZAR NE OSEĆAŠ DA TI SE PONOVO GOMILA LED ISPOD KOŽE? Dobro mi je ovdje, pusti me još malo. Nebom prolete još jedna zvezda, zatim još jedna, a Neron vide kako se on približava. Ogromna glava se ljuljala u mraku, obrasla žutom kosom i bradom. Osetio je njegov vrell dah na svom licu. Telo mu se kretalo kroz mrak kao kroz vodu. Dok je gledao kako bezbrizno okreće glavu prema nebu i prati žutim zenicama pad zvezda, Nerona obuze velika radost, izade iza drveta, uspravi se, i bi spreman da mu krene u susret. JOŠ NOČAS ČEŠ GORETI U VATRI NERONE, KUDA ČEŠ? Neron ovoga puta ne odgovori glasu, vrati se i sagne glavu. Metuzalem primeti da se neko krije iza drveta pa ubrza korak, pravo u mrežu. Spotače se o uže, zaljulja i pade. Telo mu se nije borilo, kao da mu je pad prijao. BRŽE, NERONE, NE DOZVOLI DA OSLOBODI RUKU. On skoči i zategne svu užad, krajeve omota oko ruku i nogu. VUCI GA SADA PREMA GROBU, SKAČI I VIČI, svi ćemo goreti u paklu još ove noći ako ga ne zadržimo, svi ćemo goreti. Ljudi se posakrivale, kada su čuli Neronovu viku. Trebalo je već da svane, ali nije svanulo i dobro je što nije svanulo. Gori, sve gori, skidajte mreže i trpajte ga unutra. Ljudi se bacili na telo, ono se uspravi, ali se istog trenu sruši na zemlju. Ljudi su čekali i radili, jedino se još ponekad čuo Neronov slabi glas. SADA MOŽEŠ SEBI DA GOVORIŠ, NERONE, NIKO TE VIŠE NE SLUŠA, ČAK NI JA. Metuzalem je uspeo da se oslobodi i krene dugim koracima nazad. Svi se ponovo bacili na njega, u tišini, zgrabiše ga za dugu kosu i bradu boje limuna, i kao po komandi, složno, odvučeše ga do groba. Dok su ga gurali u jamu, Neron je još čuo njihovo ubrzano disanje. Još je čuo šum nekoliko zvezda što se spuštise u šumu. Ljudi namakoše poklopac na grob i posedaše. On je ležao u visokoj travi okrenut licem prema zemlji. GLEDAŠ KAKO SE GRADE STEPENICE ZA TEBE? NEČEŠ ČUTI KAKO ŠETA, KAKO DOZIVA. TAMO TE ČEKA TVOJ KREVET, ONAJ ISTI NA KOJEM SI SPAVAO S NJIM: MORAŠ DA SE OPUSTIŠ, NE-

RONE, KAKO ČEŠ OVAKO KRUT SIČI DOLE, ILI BI TI MOŽDA HTEO GORE, ODAKLE DOLAZE OBLACI I KIŠA? RAZMISLIČU, ZA SADA OSTANI TU DA LEŽIŠ JA IMAM DRUGOG POSLA. Neron vide kako se diže oblak prašine ispod visoke trave, dodirne mu vrele rubove prstima i htede da zaroni u njega, ali nije mogao, jer mu ruke i glava krenuše nadole. Zatim ga prašina privuče k sebi, on se okrene licem prema nebu i zaroni glavu u prašinu. Tako i ostade. Jutro nije dolazilo. Samo mrak. Ljudi su spavali na grobu, a iz dubine se čuo Metuzalemov glas.

Glava otvori oči, prašina na trepavicama se umiri. Oslušne glasove što su izlazili iz njene dubine. Prepoznala je glas koji je zvao u pomoć. Razgrne dugu kosu i spremi se. Nestade u noći. Okolo groba i na ploči su ljudi spavali. Ona ih sve pažljivo prenese u šumu. Kada je otvorila grob, Metuzalem je sedeo u čošku i plakao. Mlad Metuzalem plače kao dete. Glava se spusti unutra i iznese ga.

NAJSRETNJI SAM KADA ŽIVIM U KIŠI, SNEGU, MAGLI, INJU I SVEMU ŠTO IMA MEKU DUŠU. TADA NIKO NE PRIMETI DA JA, U STVARI, ŽIVIM U PSEČOJ GLAVI, U GLAVI PASA LUTALICA. MOGU I SAM DA LETIM, ALI SE BRZO UMARAM I POSLOVE, GOTOVO UVEK, NE OBAVIM KAKO TREBA. NERONA SAM MORAO DA PREPUSTIM NAJTEŽIM MUKAMA, OSTAO JE DA LEŽI U VISOKOJ TRAVI, NIJE SIŠAO STEPENICAMA DO PAKLA, KAKO SAM BIO ZAMISLIO NJEGOVO POSLEDNJE PUTOVANJE. A SAM NIJE USPEO DA SE VINE U OBLAKE, JER SE MNOGO PUTA OPUŠTAO, ČAK JE BIO SPREMAN DA ZAGRLI MLADOG METUZALEMA. SRAMOTA ME JE I DA PRIZNAM, JER NI JA NISAM ZAVRŠIO SLAVNO. KADA SAM SE VRATIO U TVRDU I DLAKAVU PSEČU GLAVU, A MORAO SAM, JER SAM POSTAO PROVIDAN, SLIČAN VETRU, KOJI JE MOJ NAJVEĆI NEPRIJATELJ, NEKO JE DOLUTAO DO GROBA I UKRAO MLADOG METUZALEMA. NIJE PADALA KIŠA, SNEGA U OVO VREME NEMA, PA SAM POSLEDNJIM ATOMOM SNAGE SKLIZNUO NIZ HRAPAV PSEČI JEZIK I UPUTIO SE PREMA GROBU. GROB JE BIO OTVOREN, A LJUDI SU VEROVATNO OTIŠLI KUĆI. SPUSTIO SAM SE DO DNA, NADAJUĆI SE DA SU GA LJUDI UBILI PRE NEGO ŠTO SU OTIŠLI I DA ČU BAREM NJEGA MOĆI DA ZADRŽIM. PRETRAŽIO SAM SVAKI ČOŠAK, ALI GA NISAM NAŠAO. SHVATIO SAM DA JE UKRADEN. KO GA JE UKRAO, KAKO GA JE MOGAO UKRASTI? TO NE MOGU DA RAZUMEM. TREBALO JE DA SAČEKAM JEDAN DUŽI KIŠNI PERIOD, KADA SU MI SNAGE NESAMERLJIVE, UISTINU BESKONAČNE, KADA METALNO ZVONIM KADA OGLUVIM I ZANEMIM OD SNAGE. SEO SAM BESPOMOĆAN NA HLADNU ZEMLJU I PLAKAO KAO MLADI METUZALEM. I ŠTA SE TADA DESILO? ČUO SAM KORAKE, ZATIM JE OPET BILO TIHO, ZATIM OPET KORAKE I ČUDAN ZVUK, KAO KADA SE MRVI ZEMLJA U SAČI. POKUŠAH DA IZLETIM NAPOLJE. POKUŠAH JOŠ NEKOLIKO PUTA, ALI BILO JE KASNO. LJUDI ME POKLOPIŠE I ODOŠE KUĆAMA. SADA ČEKAM DA PADNE KIŠA, SNEG, ILI DA DOĐE MOJA PSEČA GLAVA I DA ME PRIMI. POTREBAN MI JE ODMOR. A TI ME NE GLEDAJ TAKO PODSMEŠLJIVO, JER MOGU SE JA I PREDOMISLITI, MOGU SE NALJUTITI.

kratka proza

dirigent

nikola kitanović

Bio je slavan. Bio je veliki. Bio je dirigent. Imao je drugačije pokrete ruku. Nije padao u trans. Nije se ljuljao ni. Trzao dok diriguje. Svaki prst bio je. Savršeno pokretljiv. Samo su prsti. Dirigovali a ne cele ruke.

Nisu mu videli lice. Stalno je bio pognut. U slikama za novine. Bio je pognut. Bez jasnog lica. Svi su obračali pažnju na njegove ruke. Bio je okrenut ka orkestru. Ali ni oni ga nisu. Videli jer je bio pognut. Nije se klanjao publici. Dok su frenetično aplaudirali i zvali ga ponovo.

Kao da je svaki prst. Povezan sa nekoliko instrumenata. Sa nekoliko ljudi. Što sviraju. Nevidljivim koncima. Pa su na svaki pokret. Pomicali se kao lutke. U pozorištu i svirali. To je. Govorili su. Stručnjaci novi stil. On se smejao jer je znao. Da je to stari stil. Star koliko i muzika. Da nije mnogo čudan. Ni mističan jer se lako. Ovlada njime. Nauči se jednostavno. Važno je samo pokretanje prstiju. Pažljivo i promišljeno.

Posle koncerta. Odvezio ga je kući. Bradavičasti šofer u fraku. Kuća je na periferiji sa natpisom.

»Pazi ujeta«. Okolo šuma. Dobro uređena. Sa mnogo muškaraca. Što paze na sve. Dok on pognut korača i oni. Ne vide mu lice. Trudili su se oko njega. Bivali vojnički ukrućeni. Savršeno se odavali funkciji. Svagde je vladao. Red i nisu ga ometali. Kada bi onako pognut. Primao posete. Nisu dozvoljavali da ga bilo šta. Ometa i sve je bilo nenametljivo. Dovedeno pod iste tonove. Ni jedna stvar ni. Jedno biće nije štrčalo. Ničega ličnog sve je birano tako. Da bude slično i bleđunjavu. Po sobama su visili njegovi. Portreti u dirigentskoj pozi. Sa rukama u prvom planu pognut. Kada je umirao prekrpio je. Lice sa rukama u grču. Zaglavio je prste. U očne duplje i ostao ukočen. Posle nisu mogli da sklone. Ukočene ruke sa lica. Jedan kipar je napravio Posmrtnu masku bez lica. Sa rukama preko glave.

proza polja

rođendan

miroslav demak

Z., 18. avgusta

Iz vreće za spavanje sam se izvukla vrlo rano. – Čao, zlatna kuglo – rekla sam suncu. Jel se rađuješ današnjem danu? I ja. Dan mora biti super. Čvrsto sam odlučila da bude takav.

Danas mi je šesnaesti rođendan. Puno godina za mene. Uopšte nemam nameru da kao budala ufuram među fosile. Matorci su mi jezivo dosadni. Da uopšte nešto vrede, nikad ne bi dozvolili sebi da tako omatore. Lepo je samo staro drveće, ali stari muškarci nisu nizašta; a žene, bar za mene, nisu lepe ni kao mlade. Stari muškarci ostaju šuplji kao baloni. Znaju da misle samo na sebe. A pri tom su osetljivi kao frajljice. Pravi su baloni. Lete po svetu ništa ne dodirujući, ali kad ti njih dodirneš, odmah: PAF! Rasprnu se u milijardu i kusur delova.

Potrčala sam iza šatora prema moru. Svi su u kampu spavali kao zaklani. Ni zastavu niko nije čuvao. Mogla sam je maznuti, ali sam više želela da se okupam.

Na obali sam skinula majicu i gaćice. Voda je još bila hladna, ali to sam i želela. Užasno volim kupanje u moru izjutra, dok se voda još ne zagreje i dok me hladi. Pre no što sasvim zaronim, osećam žmarke. Tada među dlanove zahvatim malo vode i brzo se istriljam po licu, vratu i grudima. Zatim naglo zaronim. Svako sam jutro koristila za kupanje, jer sam tek ovog leta prvi put sama došla na more. Bez roditelja. Čak mi je i rođendan koji hoću danas da proslavim prvi bez roditelja i bez njihove proslave, proslave koju pripremaju više za sebe i svoje poznanike nego za mene i za moje društvo.

Sasvim sam zaronila. Nisam izdržala, pa sam pokvasila i kosu. Na svu sreću, kosa mi je kratka i na ovom primorskom suncu će se brzo osušiti. Voda je bila sve prijatnija što se telo na nju više navikavalo. U stvari, ova voda je i ujutru mnogo toplija nego dunavska po najvećoj vrućini.

Bila sam dosta daleko od obale kad sam krenula nazad. Sunce mi je sijalo u lice. Spustila sam glavu u vodu i brzo zaplivala prema obali. Doplivala sam vrlo brzo, ali su mi mišići ruku i nogu to osetili. Morala sam disati ko luda, ali mi je prijalo. Glupačo – rekla sam sama sebi, jer sam tek tada shvatila da nemam peškir. Počela sam da se osvrćem, nisam li ga ipak donela i negde bacila pre ulaska u vodu. Peškir nisam videla, ali sam primetila neku čupavu glavu nevesšto sakrivenu iza hrpe kamenja naslaganog u obliku neke ograde. Ispod kovrdža ugledala sam par crnih očiju koje su me prosto proždiralale.

Gle mangupa – pomislila sam. Magarac blešavi, voli da kibi mačke koje se ujutru kupaju. Nema šta da gleda preko dana. Frajerčina jedna. Pa blizu mu je nudistička plaža. Jeste, ali tamo bi i sam morao da se skine. Magarac, magarac, magarac.

Njegovo prisustvo mi nije smetalo. Nije on prvi muškarac koji me vidi голу. Odavno već na to gledam sasvim sportski. Čak je i ova igra počela da me zabavlja. Još nije znao da sam ga videla. Mamlaz. Samo nek bulji, sigurno nema često prilike da gleda ovakvu ribu. Golu.

Ne preterujem. Telo mi je stvarno super. Moje duge noge činile bi čast svakoj igračici iz »Krezi

horsa«. Bokovi su mi možda malo užini nego što se nekima sviđa, ali to su oni koji ni o čemu nemaju pojma. Dupe mi je izmišljeno za farmerke. Kad šetam u njima, muškarci se za mnom osvrću ko mutavi. Ponosim se njime, ali ništa manje nisam zadovoljna ni sisama. Idealne su veličine prema francuskim merilima – baš kao čaše za šampanjac. Naravno da sam proverila. Ipak neću da lupam tek napamet. A tako su čvrste da su se već mnogi prepali dodirnuvši ih. Sami su mi priznali da im se činilo da su pipnuli ručnu granatu. Tome sam se uvek smejala. Ove granate umele su i same da reaguju, kao da će eksplodirati. Bio je to dobar fazon, jer ove granate umeju da povrede, a same ostaju praktično netaknute. Uživam da vidim spetljane muškarce. A većina njih je takva.

Majicom sam obrisala lice. Okrenula sam se leđima prema suncu. Na momenat sam tako stajala, ali kad sam zamislila onog mamlaza kako se upalio, poželela sam da ga još više izludim. Otkud znam da se uzbudio? Prosta stvar. Tako nešto mogu da pitaju samo oni koji me ne poznaju. Kad bi me poznavali, a ja baš hoću da me upozna cela bulementa muškaraca, ne bi im takve gluposti padale na um. Ali treba misliti i na njih. Nisam kir Janja. Mislim na sve. Mislim o ali i za one koji to sami ne umeju.

Počela sam da bacam kamenčiće u vodu. Pojma nemate kako mi je prijalo kad me nije sputavalo nijedno parče tekstila, i kad sam znala da me onaj smotanko iza kamenja posmatra. Ta me je pomisao zagrejala. Nema smisla i dalje čekati i odugovlačiti stvar.

Brzo sam navukla gaćice i majicu. Odmah sam potrčala prema ogradbi od kamenja. Onaj mamlaz će se sto posto usrtati kad ukapira da trčim baš na njega. Sigurno će pokušati da zbrise – pomislila sam, nasmejavši se na tu pomisao. Pokušao je. Džabe.

Zgrabila sam ga za ruku i brzo povukla prema šatorima. Bio je duplo veći od mene, ali išao je bez reči. Kao da je udaren mokrom čarapom. Usput nismo progovorili ni reč.

U šator smo se uvukli s one strane s koje sam maločas izašla prema moru. Ni sada me, to jest nas, niko neće videti. Imali smo još dosta vremena. Ustajanje je tek kroz pola sata. Ovaj frajer sigurno neće imati pojma kako da izade na kraj s tolikim vremenom. Biće to kao trka na sto metara. Bez prepone.

Ko lud je počeo da me skida – velik poso, skinuti majicu i gaćice. Mufljuz jedan. Najmanje mu je dvadeset, ali garantovano još nije ševio. Baš sam baksuz. Morala sam doći čak na more da vidim takvo čudo. Seljak. Sva je sreća što nije počeo još i da priča. To tek ne bih mogla smisliti. Morala sam ga smirivati, inače od svega ne bih imala ništa. Jeste da i nisam očekivala bogzna šta, ali opet nema smisla upropastiti sopstveni rođendan ni zbog čega. Vodila sam ga kao malu bebu. Nije se protivio, jer je brzo ukapirao da bi inače odmah otišao u aut. A to bi tek bio takav maler, da bi još mnogo godina pamtio moj rođendan Dosta dugo sam odugovlačila, kako bismo se zajedno popeli na Triglav. Eh, kamo sreće da je bar Triglav! Počeo je tamo da mi se bacaka, ali sam ga brzo stegnula nogama, tako da je ostao bez daha i smirio se ko jagnje. Nisam smela da mu dozvolim da mi sruši šator. Bilo mi je smešno kad sam ugledala njegove izbečene oči. Čak je i jezik isplazio skoro do kolena.

U tom trenutku odjeknula je pištaljka. Treba ustati i ići na jutarnju gimnastiku.

Gimnastika, opet? Bože me sačuvaj. U kampu je počinjao novi dan. Čula sam kako svi ustaju. Onaj mamlaz koga sam stegla nogama počeo je očajno da se okreće. Jednim osmehom sam ga smirila. Zatim sam ga ugurala dublje u šator, i još uvek ga ne ispuštajući, nabacala sam na njega svu svoju odeću, a preko još i vreću za spavanje i ruksak. Na sebe sam navukla samo dres.

Ležala sam na stomaku kad je upravnik zavirio u šator i namignuo. Najzad, nije mu prvi puta da me vidi da tako ležim.

– Jel mogu još malko da ležim? – upitala sam.

– Naravno – ponovo se nasmejao – pa danas ti je rođendan. Kasnije ću ti i čestitati.

– Tek večeras – rekla sam. Ionako će mi danju biti preko glave čestitki ovih frajera iz kampa. Čoveku ipak treba da ostane nešto od sopstvenog rođendana. Jeste da mi je rođendan započeo iznad svih očekivanja, što me čak i iznenadilo, ali završio sam prema očekivanju. Bila sam u to sigurna. Nije mi preostalo ništa drugo nego da polako ustanem i odem kod ostalih...

Sa slovačkog preveo: Jaroslav Turčan